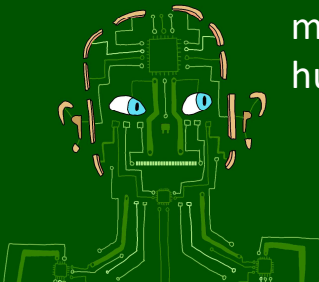

6

De mens een algoritme met huidhonger?

Petra Bolhuis
Maieutiek 2021

1

Mensen en (zelf)bewustzijn

- De nieuwsgierigheid van de mens is onuitputtelijk zegt Dennett. Dat vind ook zijn neerslag in de wetenschap.
- Bij Jolij kunnen we lezen dat nieuwsgierigheid en wetenschappelijk onderzoek een onverwacht moeizame verhouding hebben.
- Probleem bij vaststellen wat een mens is en of dat wel of niet voldoet aan een algoritme heeft als onderliggend probleem het subject-object vraagstuk.

Maieutiek_2021 2

2

De ruimte tussen de bewustzijnsinhouden

- Basisbewustzijn is er zegt Jolij onder of tussen de bewustzijnsinhouden.
- Combinatie waarneming- bewustzijn speelt een belangrijke rol. Jolij stelt zich dat voor als een te ontrafelen combinatie; hoe komt wat er buiten mij is binnen en hoe wordt dat geordend? (Qualia)
- Dennett zegt nu juist dat die houding verlaten moet worden; bewustzijn is altijd bewustzijn van iets en de correspondentie tussen de input en de bewustzijns-ervaring is zelf problematisch.

Voorbeeld: Je zegt dat je went aan de smaak van bier, maar is er een smaak die bestaat en blijvend is? Is er iets los van de ervaring? (Dennett, Bacterie tot Bach, 434)

Maieutiek_2021 3

3

Black box

- De simpelste oplossing was het behaviorisme dat zegt; 'we kunnen niet in een hoofd kijken, we moeten onze kennis beperken tot prikkel/input en gedrag/respons'.
- De rest is dan wat men noemt een 'black box'.
- Dat maakte bewustzijn een minder interessant onderwerp. Wat meetbaar was telt mee.
- Eerst was er spiertrekkingen en EEG (Hans Berger 1924 eerste EEG bij mens) daarna FMRI.

Maieutiek_2021 4

4

Dualisme of monisme

- Dualisme = geest en lichaam zijn twee 'substanties'.
- Monisme in 3 smaken;
 - Fysicalisme/ materialisme; het is allemaal materie,
 - Idealisme; het is allemaal geest,
 - Duaal-aspect monisme; wat wij geest en materie noemen zijn twee kanten van iets daarboven of daarachter wat beide aspecten in zich bergt.
- Vandaag de dag zijn brein en bewustzijn in alle onderzoeken aan elkaar gekoppeld, al komt de rest van het lichaam ook langzaam maar zeker in zicht.

Maieutiek_2021 5

5

Verskil waarneming bewustzijn van waarneming

Je veronderstelt dat er in het brein iets zichtbaar moet zijn van bewustzijn.

Iemand in vegetatieve toestand is volgens de black box gedachte 'uit'. Onderzoekers bleken in staat om iemand aan te sluiten op MRI-scanner en ja/nee vragen te laten beantwoorden.

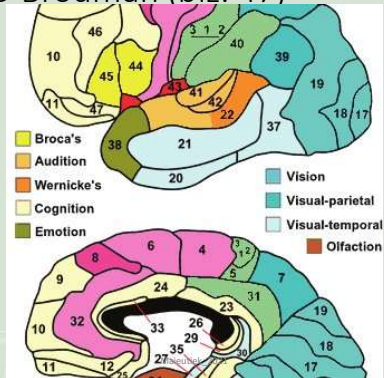
(https://www.newscientist.com/article/2235266-exclusive-brain-scans-used-to-read-minds-of-intensive-care-patients/?utm_source=NSDAY&utm_campaign=af4bb8597a-EMAIL_CAMPAIGN_2020_02_25_05_03&utm_medium=email&utm_term=0_1254aab7a-af4bb8597a-399255359)

Risico bestaat dat we alleen naar het brein kijken én dat alle beweging in het brein als bewustzijn wordt gezien. (2010 Bennett dode zalm bevindingen lg nobelprijs)

Maieutiek_2021 6

6

1909 Brodman (blz. 47)

7

Maar er zijn ook ideeën achterhaald

- Gall's Frenologie (midden 18de eeuw) op basis van de schedel (wiskundeknobbel)
- Paul MacLean (60-iger jaren) en ook Piet Vroon (80-iger jaren) Het reptielenbrein of tranen van de krokodil. Zie qua tegenargumenten o.a. <https://drsarahmckay.com/rethinking-the-reptilian-brain/>

8

Wat we weten en wat we niet weten van de worm (49-50)

Simpel brein als van de worm maakt het mogelijk alle banen van zenuwcellen in kaart te brengen; je kunt er een van lego bouwen en die opdrachten geven; Werkt met als ... dan... (let op dit is een algoritme!) Maar als je zijn neus indrukt stopt hij en dat had niemand geprogrammeerd. Vraag is wat is daar aan de hand? Zonder programma is er toch gedrag. En terug naar de hersenen van mensen; er is voortdurende communicatie tussen verschillende hersendelen. Je kunt zien dat iemand iets ziet, ook als hij buiten bewustzijn is en dat zelf dus niet ziet.(53/54)

9

Communicatie

Input (buitenwereld)
Input van delen van waarnemingssystemen waarvan je lang niet altijd zelf op de hoogte bent. (Je gaat sneller ademen bij inspanning, maar dat hoef je niet eerst te beslissen)
Input van hogere naar lagere delen en omgekeerd;
De vraag is; is dit bewustzijn? Lamme zegt van wel Jolij zegt met Dennett (55) van niet.

10